

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 4577/2022
27.01.2023. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Гордане Цакула, председника већа, Јелене Ивановић, Јелице Бојанић Керкез, Бранке Дражић и Весне Станковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милица Петровић, адвокат из ..., против туженог ЈКП ГСП „Београд“ из Београда, чији је пуномоћник Владимир М. Лучић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1293/22 од 18.05.2022. године, у седници већа одржаној 27.01.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ посебна ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1293/22 од 18.05.2022. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1293/22 од 18.05.2022. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1570/21 од 03.03.2022. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу, за период од августа 2018. године закључно са августом 2020. године, на име разлике у висини предвиђене и исплаћене накнаде за трошкове исхране на раду која се исплаћује у готовом новцу исплати појединачно одређене месечне износе као у овом ставу изреке са законском затезном каматом од означених датума до коначне исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу, за период од новембра 2018. године закључно са августом 2020. године, на име разлике у висини предвиђене и исплаћене накнаде за трошкове исхране на раду која се исплаћује у боновима, исплати појединачно одређене месечне износе као у овом ставу изреке са законском затезном каматом од означених датума до коначне исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 39.900,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1293/22 од 18.05.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 1570/21 од 03.03.2022. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио посебну у смислу члана 404. Закона о парничном поступку.

Према одредби члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18 и 18/20) – у даљем тексту: ЗПП, ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). Ставом 2. истог члана закона прописано је да о дозвољености и основаности ревизије из става 1. овог члана, одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Врховни касациони суд је на основу овлашћења из члана 404. ЗПП закључио да нису испуњени услови за одлучивање о ревизији туженог као изузетно дозвољеној.

Према разлозима побијане другостепене пресуде, тужиоцу је досуђена разлика између висине накнаде трошкова за исхрану у току рада предвиђене колективним уговорима и накнаде која му је по том основу исплаћена након умањења за порезе и доприносе који се плаћају из зараде. Другостепени суд је оценио да су исплатом накнаде трошкова за исхрану у току рада у мањем износу запосленом дата мања права од права утврђених колективним уговорима. Врховни касациони суд налази да у конкретном случају нису испуњени услови за одлучивање о ревизији туженог као изузетно дозвољеној у смислу члана 404. став 1. ЗПП јер не постоји потреба за разматрањем правних питања од општег интереса и у интересу равноправности грађана, за уједначавањем судске праксе, односно новим тумачењем права, имајући у виду врсту спора, садржину тражене судске заштите, као и начин пресуђења и разлоге за усвајање тужбеног захтева, с обзиром да су одлуке судова о основаности тужбеног захтева засноване на примени одговарајућих одредби материјалног права.

Одредбом члана 118. став 1. тачка 5) Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05... 95/18) прописано је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду за исхрану у току рада ако послодавац ово право није обезбедио на други начин.

У спорном периоду од августа 2018. до августа 2020. године примењивана су два колективна уговора туженог. Одредбама члана 63. Колективног уговора Јавног комуналног предузећа Градско саобраћајно предузеће „Београд“ („Службени лист града Београда“, број 4/15) утврђено је да запослени има право на месечну накнаду за трошкове исхране у току рада у висини од 300,00 динара по радном дану (став 1.) и да се месечна накнада за исхрану у току рада из става 1. овог члана, исплаћује по истеку месеца истовремено са коначном исплатом зараде, на основу присуства на раду запосленог за текући месец (став 2). Према одредби члана 64. став 1. Колективног уговора Јавног комуналног предузећа Градско саобраћајно предузеће „Београд“ („Службени лист града Београда“, број 96/18), запослени има право на месечну накнаду за трошкове исхране у току рада у висини од 500,00 динара по радном дану, с тим да ће се 300,00 динара исплатити у новцу, а 200,00 динара у боновима за исхрану.

Накнада трошкова исхране у току рада у истој висини била је утврђена и одредбом члана 23. Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној и стамбеној делатности града Београда („Службени лист града Београда“, број 3/15) и члана 23. Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној и стамбеној делатности града Београда („Службени лист града Београда“, број 78/18).

Полазећи од тога да је у спорном периоду колективним уговорима код туженог послодавца и посебним колективним уговорима била јасно и недвосмислено уговорена висина накнаде трошкова исхране у току рада која ће се исплатити запосленима, Врховни касациони суд налази да је тужилац имао право на исплату накнаде ових

трошкова у тако уговореним износима без умањења за порезе и доприносе по принципу обрачуна бруто зараде установљеном у члану 105. Закона о раду. У ситуацији када се у Колективном уговору наведе конкретан новчани износ који се на име накнаде трошкова има исплатити запосленом, не може се на штету запосленог претпоставити да је реч о уговореном бруто износу јер је то противно одредби члана 118. став 1. Закона о раду која прописује право запосленог на накнаду трошкова, па и трошкова исхране у току рада, у складу са општим актом и уговором о раду. Општим актима и уговором о раду у конкретном случају није предвиђено да је висина накнаде трошкова за исхрану у току рада уговорена у бруто износу.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом изреке на основу члана 404. став 2. ЗПП.

Одлучујући о дозвољености изјављене ревизије у смислу одредбе члана 410. став 2. тачка 5) ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није дозвољена.

Према члану 441. ЗПП, ревизија је увек дозвољена у парницама о споровима о заснивању, постојању и престанку радног односа. Уколико се тужбени захтев односи на потраживање у новцу у овој врсти спора, дозвољеност ревизије се цени према одредби члана 403. став 3. ЗПП, према којој ревизија није дозвољена ако вредност предмета спора побијеног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба у овој парници поднета је 10.03.2021. године, а побијани део правноснажне пресуде очигледно не прелази динарску противвредност износа од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, па ревизија туженог није дозвољена, у смислу члана 403. став 3. ЗПП.

Са изнетих разлога на основу одредбе члана 413. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Гордана Цакула,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић